

Geachte minister Herbert,

Naar aanleiding van onze eerdere correspondentie over de routekaart voor de toekomst van de postmarkt vraagt de Bond van Post Personeel (BVPP) opnieuw uw aandacht voor een ontwikkeling die verder reikt dan de postsector alleen. Het gaat om de nationale weerbaarheid van Nederland, de continuïteit van de dienstverlening en het behoud van duizenden fatsoenlijke arbeidsplaatsen.

Een betrouwbaar postnetwerk is van nationaal belang

De recente digitale verstoringen bij Albert Heijn laten zien hoe afhankelijk onze samenleving is geworden van digitale systemen. Wanneer deze systemen uitvallen, kunnen de gevolgen direct merkbaar zijn voor burgers, bedrijven en de dagelijkse dienstverlening.

Dit roept een belangrijke vraag op: hoe goed is Nederland voorbereid op grootschalige digitale uitval, bijvoorbeeld als gevolg van een cyberaanval of een andere crisis? Hoe bereiken we inwoners wanneer digitale kanalen niet beschikbaar zijn, en welke alternatieven hebben we dan nog?

Juist nu cyberdreigingen en geopolitieke onzekerheid toenemen, moet Nederland zorgvuldig nadenken over de weerbaarheid van zijn vitale infrastructuur. Een betrouwbaar, landelijk dekkend postnetwerk kan daarbij een belangrijke aanvullende functie vervullen.

De BVPP vindt daarom dat de toekomst van de postmarkt niet uitsluitend mag worden beoordeeld op basis van kosten, postvolumes en marktwerking. Ook de maatschappelijke waarde, landelijke bereikbaarheid, continuïteit van dienstverlening en nationale weerbaarheid moeten zwaar meewegen.

Concurrentie mag niet ten koste gaan van werkgelegenheid

De hoeveelheid post neemt structureel af en de onzekerheid over de toekomstige inrichting van de postmarkt blijft groot. Tegelijkertijd wordt gesproken over een verruiming van de toegang tot het landelijke postnetwerk. De BVPP maakt zich zorgen over de gevolgen wanneer concurrentie verder wordt gestimuleerd in een markt waarin de volumes afnemen en de financiële ruimte onder druk staat.

Wanneer meerdere partijen concurreren om een steeds kleiner wordend postvolume, bestaat het risico dat de druk op arbeidskosten en arbeidsvoorwaarden verder toeneemt. Concurrentie moet gaan over kwaliteit, betrouwbaarheid en efficiëntie, en niet over wie de bezorging met de goedkoopste arbeid kan organiseren.

Daarom is het van groot belang dat de norm waarbij minimaal 80% van de medewerkers in eigen dienst moet zijn, behouden blijft en stevig wordt geborgd. Deze norm helpt voorkomen dat concurrentie vooral plaatsvindt op arbeidskosten en dat structureel werk steeds vaker wordt uitbesteed aan goedkopere arbeidsconstructies.

De ervaringen uit de periode waarin Sandd actief was, onderstrepen het belang van duidelijke voorwaarden voor de inzet van eigen medewerkers. Zonder voldoende waarborgen dreigt een neerwaartse spiraal waarin fatsoenlijke arbeidsplaatsen, met cao-afspraken en sociale zekerheid, worden verdrongen door werk dat tegen lagere kosten wordt uitgevoerd.

De BVPP pleit er daarom voor de 80%-norm als belangrijke waarborg te behouden bij de toekomstige inrichting van de postmarkt. Daarbij moet duidelijk zijn hoe deze norm wordt toegepast en

gehandhaafd, zodat zij ook daadwerkelijk bijdraagt aan duurzame werkgelegenheid en fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden.

Eerlijke toegang vraagt om een gelijk speelveld

Ook de manier waarop nieuwe toegangsvoorwaarden worden ingericht, vraagt om bijzondere aandacht. De BVPP ziet het risico dat partijen die zelf geen bezorgers in dienst hebben, maar vooral verdienen aan het benutten van lagere toegangstarieven bij PostNL, profiteren van het bestaande netwerk zonder een vergelijkbare verantwoordelijkheid te dragen voor de uitvoering van de bezorging en de bijbehorende werkgelegenheid.

Dit kan de financiële positie onder druk zetten van postbedrijven die wel eigen medewerkers in dienst hebben en verantwoordelijkheid nemen voor hun personeel. Daaronder bevinden zich ook bedrijven die werk bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het zou een ongewenst maatschappelijk effect zijn als bedrijven die investeren in eigen personeel, fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en sociale verantwoordelijkheid hierdoor worden benadeeld, terwijl andere partijen vooral profiteren van prijsverschillen en toegang tot het bestaande netwerk.

De BVPP is niet tegen concurrentie, maar vindt dat deze onder eerlijke voorwaarden moet plaatsvinden. Een gelijk speelveld betekent niet alleen gelijke toegang tot het netwerk, maar ook voldoende waarborgen voor de uitvoering van de dienstverlening, de kwaliteit van het werk en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen.

Wij vragen u daarom bij de uitwerking van nieuwe toegangsvoorwaarden nadrukkelijk rekening te houden met de gevolgen voor de gehele sector. Voorkomen moet worden dat marktregels die bedoeld zijn om concurrentie te bevorderen, onbedoeld leiden tot verlies van werkgelegenheid, verslechtering van arbeidsvoorwaarden of verzwakking van het postnetwerk.

Financiële druk vergroot de onzekerheid voor medewerkers

De BVPP is inmiddels gestart met de cao-onderhandelingen. Wij verwachten dat deze zeer moeizaam zullen verlopen, mede doordat de postactiviteiten nog steeds verlieslatend zijn en de financiële ruimte onder druk staat.

Tegelijkertijd blijft onzeker hoe de postmarkt zich de komende jaren zal ontwikkelen en welke gevolgen dit heeft voor de organisatie van het werk. Dat maakt het voor medewerkers moeilijk om vooruit te kijken en voor de sector lastig om een stabiele toekomst op te bouwen.

Beleidskeuzes over markttoegang, tarieven en concurrentie raken daarmee niet alleen de bedrijven, maar ook de mensen die dagelijks het postnetwerk in stand houden. De BVPP vindt dat de overheid deze samenhang nadrukkelijk moet meewegen bij besluiten over de toekomstige inrichting van de postmarkt.

Welke verantwoordelijkheid neemt de overheid?

De BVPP begrijpt dat de postmarkt verandert en dat aanpassingen nodig kunnen zijn. Maar als Nederland een betrouwbaar, landelijk dekkend en toekomstbestendig postnetwerk wil behouden, moeten de voorwaarden waaronder dit netwerk functioneert daarop zijn ingericht.

Wanneer de maatschappelijke waarde van een landelijk postnetwerk verder reikt dan wat op basis van commerciële belangen alleen kan worden gewaarborgd, rijst de vraag welke verantwoordelijkheid de overheid neemt om de continuïteit ervan veilig te stellen.

Daarom leggen wij u de volgende vragen voor:

1. **Continuïteit en landelijke dekking:** Hoe wil de overheid waarborgen dat Nederland ook bij verder dalende postvolumes kan blijven beschikken over een betrouwbaar en landelijk dekkend postnetwerk?
2. **Behoud van werkgelegenheid:** Is de minister bereid de 80%-norm voor medewerkers in eigen dienst te behouden en te borgen, zodat concurrentie op arbeidskosten en verdringing van fatsoenlijke arbeidsplaatsen worden tegengegaan?
3. **Eerlijke toegangsvoorwaarden:** Hoe voorkomt de overheid dat nieuwe toegangsvoorwaarden partijen bevoordelen die wel van het bestaande netwerk profiteren, maar zelf geen vergelijkbare verantwoordelijkheid dragen voor de bezorging en de werkgelegenheid?
4. **Bescherming van kwetsbare groepen:** Welke waarborgen zijn nodig om de werkgelegenheid te beschermen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die bij postbedrijven werkzaam zijn?
5. **Een daadwerkelijk gelijk speelveld:** Hoe zorgt de overheid ervoor dat bij de inrichting van de postmarkt niet alleen tarieven en markttoegang, maar ook arbeidsvoorwaarden, kwaliteit en maatschappelijke verantwoordelijkheid worden meegewogen?
6. **Verantwoordelijkheid voor de toekomst:** Welke concrete maatregelen is de overheid bereid te nemen als blijkt dat commerciële belangen alleen onvoldoende waarborgen bieden voor de continuïteit en maatschappelijke functie van het landelijke postnetwerk?

De BVPP vindt dat deze vragen een duidelijke plaats moeten krijgen in de verdere uitwerking van de routekaart, voordat ingrijpende keuzes over de toekomstige inrichting van de postmarkt worden vastgelegd.

Ons voorstel: op korte termijn met elkaar in gesprek

De BVPP gaat graag op korte termijn met u in gesprek om te bespreken welke uitgangspunten en voorwaarden nodig zijn om een betrouwbaar, landelijk dekkend en toekomstbestendig postnetwerk te behouden.

Wij willen daarbij gezamenlijk kijken naar de samenhang tussen nationale weerbaarheid, continuïteit van dienstverlening, eerlijke concurrentie, werkgelegenheid en fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden. Ook denken wij graag mee over oplossingen die recht doen aan de veranderende postmarkt, zonder de maatschappelijke belangen en de positie van medewerkers uit het oog te verliezen.

De BVPP vraagt u niet om iedere verandering tegen te houden, maar wel om ervoor te zorgen dat de gevolgen van politieke keuzes vooraf zorgvuldig worden afgewogen en dat de verantwoordelijkheid voor het behoud van het postnetwerk helder is belegd.

Wat is een betrouwbaar landelijk postnetwerk Nederland waard?

Nederland staat voor een belangrijke keuze. Willen we een betrouwbaar, landelijk dekkend postnetwerk behouden, dan moeten de voorwaarden waaronder dit netwerk functioneert daar ook op zijn ingericht. Dat vraagt om meer dan aandacht voor kosten en concurrentie. Ook nationale weerbaarheid, continuïteit van dienstverlening, fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en duurzame werkgelegenheid moeten volwaardig worden meegewogen.

Als we pas handelen wanneer de dienstverlening verder onder druk staat en opnieuw veel banen verloren zijn gegaan, zijn we mogelijk te laat. Juist nu is het moment om duidelijke uitgangspunten vast te stellen en verantwoordelijkheid te nemen voor de toekomst van de Nederlandse postvoorziening.

Wij verzoeken u daarom om op korte termijn met de BVPP in gesprek te gaan over de noodzakelijke voorwaarden en concrete maatregelen. Wij zien uw reactie en de mogelijkheid tot overleg met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'G. van Rijn'.

Gerard van Rijn
Bestuurder Bond van Post Personeel